

# **ZPRÁVA PRO MŠMT O ZAHÁJENÍ A PRŮBĚHU NPV I – POSKYTOVATEL: MŽP**

## **1. Úvod**

Předkládaná zpráva v stručnosti shrnuje dosavadní průběh Národního programu výzkumu I na Ministerstvu životního prostředí, který je jedním z poskytovatelů účelové podpory výše uvedeného programu. Zpráva je předkládána Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy v souvislosti s usnesením vlády ČR č. 272 ze dne 9. března 2005.

## **2. Úloha NPV I v systému podpory výzkumu a vývoje MŽP**

NPV I vznikl v době, kdy již probíhaly všechny v současné době realizované resortní programy MŽP. MŽP proto při formulaci cílů jednotlivých programů NPV I a při výběru podpořených projektů ve všech vypisovaných programech jednak preferovalo cíle NPV I a důsledně dbalo na zamezení duplicit.

## **3. Vztah náplně programové části poskytovatele k realizaci jeho resortní koncepce**

Programy vypisované MŽP v rámci realizace NPV I jsou plně v souladu s resortní koncepcí. V současné době jsou zahajovány práce na nové resortní koncepci, ve které budou formulovány zásady programové realizace NPV II a nového resortního programu výzkumu.

### **3.1. Podíl počtu projektů NPV I na celkovém počtu přijatých projektů celkem:**

V roce 2004 bylo MŽP z účelových prostředků na výzkum a vývoj podpořeno celkem 60 projektů, z toho 27 projektů v programech v působnosti poskytovatele a 33 v rámci programů NPV I. Podíl projektů NPV I na celkovém počtu podpořených projektů tak v roce 2004 představoval 55 %.

V roce 2005 bylo podpořeno celkem 36 projektů, z toho 33 projektů v programech v působnosti poskytovatele a 3 projekty v rámci NPV I. Podíl projektů NPV I na celkovém počtu podpořených projektů tak v roce 2005 činí 8,3 %.

V letech 2004 až 2005 bylo zahájeno a z účelových prostředků na výzkum a vývoj MŽP podpořeno celkem 96 projektů výzkumu a vývoje, z toho v rámci programů NPV I to představuje 36 projektů. Podíl projektů NPV I na celkovém počtu přijatých projektů za roky 2004 a 2005 představuje 37,5 procent.

### **3.2. Podíl účelových finančních prostředků VaV na programy NPV I v rámci prostředků VaV resortu MŽP:**

Podíl výše účelové podpory zahajovaných projektů NPV I v roce 2004 na zahajovaných projektech v roce 2004 představoval 55,4 %. Podíl výše účelové podpory zahajovaných projektů NPV I v roce 2005 na zahajovaných projektech v roce 2005 činí 7,9 %.

Podíl výše účelové podpory na programy NPV I v roce 2004 k celkové výši účelové podpory poskytnuté MŽP v roce 2004 představoval 9,9 %, v roce 2005 pak tento podíl činí 18,7 %.

## **4. Základní informace o programové části za roky 2004 a 2005**

MŽP vystupuje v roli poskytovatele tří dílčích programů NPV I.

Název 1. dílčího programu: Krajina a sídla budoucnosti (kód v CEP: 1C)  
Název 2. dílčího programu: Životní prostředí a ochrana přírodních zdrojů (kód v CEP: 1D)  
Název 3. dílčího programu: Racionální využití energie a obnovitelné energetické zdroje (kód v CEP: 1I)

|                                                                                                                | 1. dílčí program<br>1C                     | 2. dílčí program<br>1D  | 3. dílčí program<br>1I                     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|-------------------------|--------------------------------------------|
| <b>Počet přihlášených návrhů projektů</b>                                                                      |                                            |                         |                                            |
| v roce 2004                                                                                                    | <b>37</b>                                  | <b>24</b>               | <b>13</b>                                  |
| v roce 2005                                                                                                    | <b>veřejná soutěž<br/>nebyla vyhlášena</b> | <b>10</b>               | <b>veřejná soutěž<br/>nebyla vyhlášena</b> |
| <b>Počet přijatých návrhů projektů</b>                                                                         |                                            |                         |                                            |
| v roce 2004                                                                                                    | <b>21</b>                                  | <b>7</b>                | <b>5</b>                                   |
| v roce 2005                                                                                                    | <b>veřejná soutěž<br/>nebyla vyhlášena</b> | <b>3</b>                | <b>veřejná soutěž<br/>nebyla vyhlášena</b> |
| Počet členů rady programu (počet členů odborného poradního orgánu)                                             | <b>5 + 3 náhradníci</b>                    | <b>5 + 3 náhradníci</b> | <b>5 + 3 náhradníci</b>                    |
| Počet členů rady programu - Vědecké rady pro vědu a výzkum MŽP (poradní orgán ministra)                        | <b>13</b>                                  | <b>13</b>               | <b>13</b>                                  |
| Počet členů rady programu z průmyslového sektoru - Vědecké rady pro vědu a výzkum MŽP (poradní orgán ministra) | <b>2</b>                                   | <b>2</b>                | <b>2</b>                                   |

## 5. Údaje o projektech

### 5.1. Průměrná délka projektu

Průměrná délka projektu za všechny tři dílčí programy je 2,33 roku, z toho: v programu 1C: 2,14 roku, v programu 1D: 2,90 roku, v programu 1I: 2 roky.

### 5.2. Podíl projektů, u kterého je zřizovatel zároveň poskytovatelem

Podíl projektů, u kterého je MŽP zároveň zřizovatelem je 19,44 procenta všech tří dílčích programů. Výše tohoto podílu je výrazně ovlivněna dílčím programem 1D, v ostatních dvou dílčích programech je tento podíl zanedbatelný.

Podíl v rámci jednotlivých dílčích programů je následující: u programu 1D: 60 %, u programu 1C: 4,76 %, u programu 1I: 0 %.

### 5.3 Počet projektů podle právní formy příjemce

Jak dokládá níže uvedený přehled, nejvíce řešitelů pochází z podnikatelské sféry (právnícké a fyzické osoby představují zhruba 39 % všech řešitelů), příspěvkové organizace jsou zastoupeny z 25 %, vysoké školy necelými 20 % a občanská či zájmová sdružení včetně obecně prospěšných společností pak 16 procenty.

| Typ řešitelské organizace          | 1. dílčí program 1C | 2. dílčí program 1D | 3. dílčí program 1I | Celkem    |
|------------------------------------|---------------------|---------------------|---------------------|-----------|
| příspěvková organizace             | 6                   | 3                   | 0                   | 9         |
| právnícká osoba (a.s. nebo s.r.o.) | 3                   | 6                   | 3                   | 12        |
| vysoká škola                       | 1                   | 6                   | 0                   | 7         |
| občanské či zájmové sdružení       | 0                   | 2                   | 0                   | 2         |
| obecně prospěšná společnost        | 0                   | 3                   | 1                   | 4         |
| fyzická osoba                      | 0                   | 1                   | 1                   | 2         |
| <b>Celkem</b>                      | <b>10</b>           | <b>21</b>           | <b>5</b>            | <b>36</b> |

## 5.4. Regionální rozložení projektů

Převážnou většinu projektů řeší organizace, které mají sídlo v Praze (celkem 83 %), zbývajících 17 % projektů připadá na kraj Zlínský, Ústecký a Středočeský. Je však třeba zdůraznit, že velká část projektů se zabývá výzkumem jednotlivých složek životního prostředí celého území České republiky.

| Kraj          | 1. dílčí program<br>1C | 2. dílčí program<br>1D | 3. dílčí program<br>1I | Celkem    |
|---------------|------------------------|------------------------|------------------------|-----------|
| Praha         | 9                      | 19                     | 2                      | 30        |
| Zlínský       | 0                      | 0                      | 3                      | 3         |
| Ústecký       | 0                      | 2                      | 0                      | 2         |
| Středočeský   | 1                      | 0                      | 0                      | 1         |
| <b>Celkem</b> | <b>10</b>              | <b>21</b>              | <b>5</b>               | <b>36</b> |

## 5.5. Podíl projektů podle typu výzkumu

Projekty typu základního výzkumu jsou zastoupeny z jedné třetiny, zbývajících dvě třetiny projektů mají charakter aplikovaného výzkumu.

## 6. Údaje o financování projektů

Požadované ukazatele demonstruje následující tabulka. Jak je patrné, průměrná výše celkových výdajů na projekt dosahuje zhruba 3,8 mil. Kč. Z toho podíl průměrné účelové podpory na projekt činí přibližně 3,2 mil. Kč. Podíl průměrné účelové podpory na projekt tak odpovídá zhruba 85 procentům na celkových uznaných nákladech.

| Ukazatel (v tis. Kč)                                                    | 1. dílčí<br>program 1C | 2. dílčí<br>program<br>1D | 3. dílčí<br>program<br>1I | Průměrné ukazatele<br>za všechny dílčí<br>programy (v tis. Kč) |
|-------------------------------------------------------------------------|------------------------|---------------------------|---------------------------|----------------------------------------------------------------|
| 6.1. Průměrná výše celkových výdajů na projekt                          | 2 578,3                | 5 848,9                   | 4 693,4                   | 3780,6                                                         |
| 6.2. Průměrná výše účelové podpory na projekt                           | 2 236,4                | 4 652,7                   | 4 492,0                   | 3 220,8                                                        |
| 6.3. Průměrná výše finanční spoluúčasti příjemce (včetně spolupříjemců) | 341,9                  | 1 196,2                   | 201,4                     | 559,8                                                          |

## **7. Hodnocení plnění NPV I**

### **7.1. Splnění výdajů na NPV I podle usnesení vlády č. 417/2003, státního rozpočtu**

V roce 2004 byla se souhlasem RVV část účelových prostředků (4 866 tis. Kč), která nebyla využita na financování projektů v rámci NPV I, převedena do rezervního fondu na rok 2005. Plánované prostředky na rok 2004 byly ve výši 38 006 tis. Kč, skutečně vynaložené prostředky (i po odečtení „vratek“ od řešitelských organizací) pak 33 140 tis. Kč.

Na rok 2005 bylo na projekty v rámci programů NPV I původně naplánováno poskytnout 46 500 tis. Kč. MŽP požádalo v průběhu roku 2005 RVV o přesun 3 371 tis. Kč účelových prostředků z programů v působnosti poskytovatele do programů NPV I. Po odsouhlasení tohoto přesunu ze strany RVV a následně Ministerstva financí je objem účelových prostředků na programy NPV I 49 928 tis. Kč. Výše skutečně vynaložených prostředků za rok 2005 bude k dispozici po závěrečném vypořádání se státním rozpočtem.

### **7.2. Včasnost vyhlášení veřejné soutěže**

Veřejné soutěže na rok 2004 byly vyhlášeny na řešení všech tří dílčích programů NPV I a to ve dvou fázích. Posunutí termínu vyhlášení I. fáze soutěže (4. února 2004) byl způsobený nutnou precizací vyhlášené soutěže a odsouhlasením Vědeckou radou pro vědu a výzkum MŽP. Po dohodě s RVV a s cílem vyčerpat zbývající dostupné účelové prostředky určené na programy NPV I, bylo přistoupeno k vyhlášení druhé fáze veřejné soutěže a to v termínu 8. září 2004.

Veřejná soutěž na rok 2005 byla vyhlášena pouze na řešení dílčího programu NPV I „Životní prostředí a ochrana přírodních zdrojů“ (kód programu: 1D). Termín vyhlášení veřejné soutěže v Obchodním věstníku byl 30. června 2004.

### **7.3. Shoda tematické náplně veřejných soutěží programů s cíly a prioritami NPV I**

Tematická náplň veřejných soutěží programů byla v souladu s cíly a prioritami NPV I.

### **7.4. Splnění míry veřejné podpory na program**

Míra veřejné podpory na všechny vyhlášené dílčí programy NPV I byla dodržena.

## **8. Hodnocení výsledků projektů**

### **8.1. Předpokládaný druh výsledku projektu, který bude posuzován**

MŽP hodnotí především takové výsledky projektů, které preferuje Metodika hodnocení výzkumu a vývoje a jeho výsledků formulovaná na základě usnesení vlády číslo 644/2004 a z aktuálního Výčtu sbíraných údajů do Informačního systému VaV – Rejstříku výsledků (RIV).

### **8.2. Předpokládaný způsob využití výsledků a doba, do které budou využity.**

MŽP usiluje o co nejširší využití dosažených výsledků. Výsledky jsou zpřístupněny všem potencionálním zájemcům přinejmenším formou závěrečných zpráv v knihovně MŽP, dále na webových stránkách řešitelů apod. S řešiteli uzavírá MŽP smlouvu o využití výsledků, na jejímž základě jsou výsledky využity. Doba do které budou výsledky využity je ve smlouvě individuálně definována, nejvýše však jde o dobu 10 let od podpisu smlouvy.

### **8.3. Způsob ověření dosažených přínosů.**

Každý projekt je odborně garantován příslušným odborným útvarem MŽP a je jmenována konkrétní zodpovědná osoba – odborný garant. Tento odborný garant ve spolupráci s řešitelem garantuje celý průběh realizace projektu včetně verifikace dosažených přínosů. Dosažené přínosy jsou dále ověřovány v rámci průběžných i závěrečných oponentních řízení a jsou vystaveny veřejné kontrole formou zpřístupnění výsledků všech projektů nejširší odborné i laické veřejnosti.

### **8.4. Rámcové vymezení předpokládaných uživatelů výsledků (podíl veřejného a státního sektoru)**

Tento podíl je poněkud problematické určit, není statisticky evidován. Je možné vycházet pouze ze zájmu odborné veřejnosti o výsledky projektů, které již byly v minulosti ukončeny. Zájem o využití výsledků je orientačně možné rozdělit po třetině na oblast veřejné správy, vysokých škol a podnikatelské sféry.